

Nr. van het arrest

onberoegd

Nr. 292 Corr. Folio

Nr. 2011 CO 92 van het parket

Nr. 2011 BC 48 van de griffie

ARREST

Het Hof van Beroep te Brussel, 15de kamer,

zitting houdend in strafzaken, wijst het volgende arrest :

In zake van het Openbaar Ministerie en van :

907

1) **VERBEECK Lisette**, wonende te 3130 Betekom, Amerstraat 61,

burgerlijke partij,
vertegenwoordigd door meester Patricia Stevens, advocaat aan de balie van
Leuven,

908

2) **O.C.M.W. BEGIJNENDIJK**, met zetel te 3130 Begijnendijk,
Kleinesteenweg 2A,

burgerlijke partij,
vertegenwoordigd door meester Johan Hendrickx, advocaat aan de balie van
Leuven,

tegen :

909

1) **VERBEECK Erik, Johan**, geboren te Hofstade op 15 februari 1944,
wonende te 3620 Lanaken, Sint-Michielsstrat 43,

910

2) **vAN dER SANDE Adriana, Maria**, geboren te Berkel-Enscot
(Nederland) op 29 augustus 1952, wonende te 3620 Lanaken, Sint-
Michielsstrat 43,

911

3) **MORSE-PRESS VOF**, met maatschappelijke zetel te Ternat,
Assesteenweg 117 A / 7 B3

beklaagden,
de eerste en de tweede bijgestaan en de derde vertegenwoordigd door
meester Joke Vanbelle, advocaat aan de balie van Gent.

Beklaagd te :

Te Begijnendijk en met samenhang elders in het Rijk,

De eerste (Verbeeck) en de tweede (Van der Sande), als dader of mededader overeenkomstig artikel 66 van het strafwetboek en de derde (Morse-Press VOF).

A. In de periode van 30 augustus 2007 tot 10 december 2007,

Het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Begijnendijk, die klacht doet, te hebben belaagd terwijl hij wist of had moeten weten dat hij door zijn gedrag de rust van die persoon ernstig zou verstoren, namelijk door voortdurend brieven en emails te versturen aan het OCMW van Begijnendijk met zeer denigrerende uitlatingen over de werking van het OCMW en zijn personeelsleden en door in de internetversie van hun krant Morsum Magnificat meerdere artikels te publiceren om het OCMW van Begijnendijk en zijn personeelsleden in een slecht daglicht te plaatsen

B. In de periode van 12 augustus 2005 tot 2 maart 2007,

1. TUERLINKCX Joseph, die klacht doet, te hebben belaagd terwijl hij wist of had moeten weten dat hij door zijn gedrag de rust van die persoon ernstig zou verstoren namelijk door het versturen van talloze brieven en faxberichten en het publiceren van artikels in de internetversie van de krant Morsum Magnificat met lasterlijke insinuaties over de persoon en het gedrag van Tuerlinckx Jos in zijn bedrijfs- en privéleven.

2. Aan TUERLINCKX Joseph, die klacht doet door geschriften al dan niet gedrukt, door prenten of zinnebeelden die aangeplakt, verspreid of verkocht, te koop geboden of openlijk tentoongesteld worden kwaadwillig een bepaald feit ten laste gelegd te hebben dat zijn eer kan krenken of hem aan de openbare verachting kan blootstellen en waarvan het wettelijk bewijs niet wordt geleverd, wanneer de wet het bewijs van het ten laste gelegd feit toestaat, namelijk door in de internetversie van de krant Morsum Magnificat onder andere te publiceren dat Tuerlinckx Joseph zijn medewerkers laat werken in een onveilige omgeving en Tuerlinckx Joseph hierin als manisch-depressief te omschrijven.

C. In de periode van 1 juni 2007 tot 16 april 2008,

1. DEBONTRIDDER Julien, die klacht doet, te hebben belaagd terwijl hij wist of had moeten weten dat hij door zijn gedrag de rust van die persoon ernstig zou verstoren namelijk door meermaals langs te gaan op het thuisadres van Debontridder Julien en door meermaals te telefoneren naar Debontridder Julien waarbij hij dreigende taal gebruikt en hem verwijten maakt en door het publiceren van artikels in de internetversie van de krant Morsum Magnificat waarbij lasterlijke uitlatingen gedaan worden over Debontridder Julien.

2. Aan DEBONTRIDDER Julien, die klacht doet door geschriften al dan niet gedrukt, door prenten of zinnebeelden die aangeplakt, verspreid of verkocht, te koop geboden of openlijk tentoongesteld worden kwaadwillig een bepaald feit ten laste gelegd te hebben dat zijn eer kan krenken of hem aan de openbare verachting kan blootstellen en waarvan het wettelijk bewijs niet wordt geleverd, wanneer de wet het bewijs van het ten laste gelegd feit toestaat, namelijk door in de internetversie van de krant Morsum Magnificat onder andere te publiceren dat Debontridder Julien opgetreden is in een schadegeval waar Iverlek de oorzaak was terwijl Debontridder Julien op dat ogenblik in dienst was van Iverlek.

D. In de periode van 6 september 2007 tot 22 februari 2008.

1. VERBEECK Lisette, die klacht doet, te hebben belaagd terwijl hij wist of had moeten weten dat hij door zijn gedrag de rust van die persoon ernstig zou verstoren namelijk door het publiceren van artikels in de internetversie van de krant Morsum Magnificat waarbij lasterlijke uitlatingen gedaan worden over Verbeeck Lisette.

2. Aan VERBEECK Lisette, die klacht doet door geschriften al dan niet gedrukt, door prenten of zinnebeelden die aangeplakt, verspreid of verkocht, te koop geboden of openlijk tentoongesteld worden kwaadwillig een bepaald feit ten laste gelegd te hebben dat zijn eer kan krenken of hem aan de openbare verachting kan blootstellen en waarvan het wettelijk bewijs niet wordt geleverd, wanneer de wet het bewijs van het ten laste gelegd feit toestaat, namelijk door in de internetversie van de krant Morsum Magnificat onder andere te publiceren dat Verbeeck Lisette een relatie had met wijlen Bèreke Verhaegen.

Gezien de hogere beroepen ingesteld op :

- 8 december 2010 door de burgerlijke partij Lisette Verbeeck en dit tegen alle beschikkingen op burgerlijk gebied;
- 8 december 2010 door de burgerlijke partij O.C.M.W. Begijnendijk en dit tegen alle beschikkingen op burgerlijk gebied;
- 8 december 2010 door het openbaar ministerie tegen beklaagden Erik Verbeeck, Adriana van der Sande en VOF Morse-Press;

tegen een vonnis uitgesproken na tegenspraak door de 19de kamer van de correctionele rechtbank te Leuven d.d. 24 november 2010 dat zich onbevoegd verklaart te oordelen over de feiten van laster die een persmisdrijf uitmaken en de andere daarmee samenhangende feiten van belaging en tevens zegt dat de beslissing over de kosten toekomt aan de rechtsmacht die bevoegd is te oordelen over de grond van de zaak.

Gehoord het verslag van voorzitter Papan.

Gehoord het Openbaar Ministerie in zijn vordering.

Gehoord de burgerlijke partij Lisette Verbeeck in haar middelen, zoals ter zitting ontwikkeld door meester Stevens.

Gehoord de burgerlijke partij O.C.M.W. Begijnendijk in zijn middelen, zoals ter zitting ontwikkeld door meester Hendrickx.

Gehoord de beklaagden in hun middelen van verdediging, zoals ter zitting ontwikkeld door meester Vanbelle.

Gelet op de conclusies en stukken van partijen.

De hogere beroepen werden regelmatig naar vorm en tijdig ingesteld.

De eerste beklaagde Verbeeck noemt zich freelance onderzoeksjournalist en schreef in de periode van de tenlasteleggingen artikels in de krant "Morsum Magnificat", waarvan derde beklaagde Morse-Press VOF uitgever was. De tweede beklaagde, echtgenote van eerste beklaagde, was zaakvoerster van deze Morse - Press VOF.

De krant "Morse Magnificat" verscheen zowel online als in gedrukte versie en had tot doel, zoals beaamd door de eerste beklaagde ter zitting van het hof d.d. 3 januari 2012, onderwerpen te behandelen die in geen enkele andere krant voldoende aan bod kwamen en die hoofdzakelijk bestonden uit het aanklaarten van wantoestanden en maatschappelijke problemen.

De beklaagden worden beschuldigd misdrijven van belaging en laster te hebben gepleegd jegens verscheidene personen, waaronder de twee burgerlijke partijen Verbeeck Lisette en het OCMW van Begijnendijk.

Zo worden zij er onder meer van beschuldigd:

- tenlastelegging sub A : het misdrijf van belaging jegens het OCMW Begijnendijk te hebben gepleegd "*door voortdurend brieven en e-mails te versturen aan het OCMW met zeer denigrerende uitlatingen over de werking van het OCMW en zijn personeelsleden en door in de internetversie van hun krant Morsum Magnificat meerdere artikels te publiceren om het OCMW van Begijnendijk en zijn personeelsleden in een slecht daglicht te plaatsen*";
- tenlastelegging sub B.1 : het misdrijf van belaging jegens Tuerlinck Joseph te hebben gepleegd "*door het versturen van talloze brieven en faxberichten en het publiceren van artikels in de internetversie van de krant Morsum Magnificat met lasterlijke insinuaties over de persoon en het gedrag van Tuerlinck Jos in zijn bedrijfs- en privéleven*";

- tenlastelegging sub B.2. : het misdrijf van laster jegens Tuerlinck Joseph te hebben gepleegd *"door in de internetversie van de krant Morsum Magnificat o.a. te publiceren dat Tuerlinck Jos zijn medewerkers laat werken in een onveilige omgeving en Tuerlinck Jos hierin als manisch-depressief te omschrijven"*;
- tenlastelegging sub C.1 : het misdrijf van belaging jegens Debontridder Julien te hebben gepleegd o.a. *"door het publiceren van artikels in de internetversie van de krant Morsum Magnificat waarbij lasterlijke uitlatingen gedaan worden over Debontridder"*;
- tenlastelegging sub C.2: het misdrijf van laster jegens Debontridder Julien te hebben gepleegd *"door in de internetversie van de krant Morsum Magnificat o.a. te publiceren dat Debontridder Julien opgetreden is in een schadegeval waar Iverlek de oorzaak was terwijl Debontridder Julien op dat ogenblik in dienst was van Iverlek"*;
- tenlastelegging sub D.1: het misdrijf van belaging jegens Verbeeck Lisette te hebben gepleegd *"door het publiceren van artikels in de internetversie van de krant Morsum Magnificat waarbij lasterlijke uitlatingen gedaan worden over Verbeeck Lisette"*;
- tenlastelegging sub D.2: het misdrijf van laster jegens Verbeeck Lisette te hebben gepleegd *"door in de internetversie van de krant Morsum Magnificat onder andere te publiceren dat Verbeeck Lisette een relatie had met wijlen Bèreke Verhaegen"*.

De beklaagden roepen de onbevoegdheid van dit hof in, stellende dat de in hun hoofde ten laste gelegde feiten, mochten zij bewezen zijn, drukpersmisdrijven uitmaken waarvoor, conform artikel 150 van de Grondwet, enkel het hof van assisen bevoegd is.

Het hof is van oordeel dat de hierboven opgesomde misdrijven drukpersmisdrijven uitmaken nu alle constitutieve elementen daarvan verenigd zijn.

Vooreerst kan niet ontkend worden dat de artikels, waarnaar hierboven verwezen en zoals gepubliceerd in Morsum Magnificat, de uiting zijn van een mening of opinie, nu het duidelijk gaat om het weergeven van een oordeel of appreciatie van bepaalde zaken, zijnde het resultaat van een intellectuele oefening.

De uiteenzettingen die in voormelde krant verschenen nopens de hierboven vermelde personen, en die volgens de tenlasteleggingen een lasterlijke karakter hadden, betreffen het uiten van een beoordeling, ook al is die beledigend of spottend, nopens een persoon en zijn te beschouwen als de uitdrukking van een gedachte of een mening.

Dit begrip mening moet niet eng geïnterpreteerd worden in de zin van een politieke, filosofische of wetenschappelijke overtuiging maar één of andere gedachte volstaat. Beledigingen kunnen bijgevolg ook een mening uitmaken (A. De Nauw, Inleiding tot het bijzonder strafrecht, Kluwer, 2010, nr. 361, p. 282).

Het feit dat eerste beklagde, als schrijver van die artikels, een misnoegd kandidaat-steuntrekkende was bij het desbetreffende OCMW en aldus een persoonlijk conflict had met deze laatste, doet aan de aard van de misdrijven niets af.

Inzake worden de beklagden beschuldigd van door de wetgever strafbaar gestelde misdrijven, meer bepaald laster en belaging.

De misdrijven, zoals hierboven uiteengezet, werden gepleegd door middel van geschriften en maken derhalve een drukpersmisdrijf uit (zie Cass. 7 februari 1995 AJT 1995-1996, 248 met noot D. Voorhoof).

Vervolgens kan geenszins betwist worden dat dit alles geschiedde via "drukkers".

Het is niet omdat "internet", als techniek tot verspreiding van bepaalde meningen, de grondwetgever onbekend was dat deze niet als drukpers dient beschouwd te worden.

Het Hof van Cassatie heeft het begrip "drukkers" omschreven als elke wijze van publicatie waarbij de reproductie van geschriften mogelijk is door methodes die met de drukpers een gelijkenis vertonen.

Als drukpers wordt ook beschouwd elk ander mechanisch, fysisch of chemisch procédé waardoor een strafbare meningsuiting in een groot aantal identieke exemplaren kan worden vermenigvuldigd. De nieuwe moderne communicatietechnieken, zoals de elektronische post en het internet, maken hier deel van uit (zie Antwerpen, 20 december 2006, AM 2008,133).

Daar waar vroeger het gebruik van papier en inkt de enige manier was om een persartikel te verspreiden, kan dit op heden nu ook gebeuren door een nieuwe techniek, namelijk deze van de digitale media. Het betreft eigenlijk een niet afgedrukt geschrift dat via een elektronische weg verspreid wordt.

Deze ruime interpretatie van "pers" is in overeenstemming met de ratio legis van de grondwet die niet zozeer het technisch medium "pers" doch veeleer het communicatiemedium heeft willen beschermen (zie noot Eric Brewaeys : "Van Gutenberg tot internet", T. Strafr. 2011/ p. 448).

Het hof is van mening, zoals ook de eerste rechter, dat deze meningsuiting een daadwerkelijke openbaarheid heeft genoten.

De beklagde houdt geloofwaardig voor dat "Morsum Magnificat" een krant is die zowel online als in gedrukte versie verschijnt, dat de actuele artikelen vrij te raadplegen zijn op het internet en dat voor andere artikelen men zich op de krant dient te abonneren door het betalen van een geldsom.

Terecht werpt de beklaagde daarbij op dat ook dit feit, namelijk het enkel kunnen consulteren van bepaalde artikelen van een e-post-krant via een abonnement, geen afbreuk doet aan het criterium van de openbaarheid, nu iedereen die wenst een abonnement kan kopen. Zo kunnen de "gedrukte" kranten en tijdschriften ook enkel gelezen worden door mensen die er via een abonnement of betaling in de krantenwinkel een exemplaar van ontvangen (zie naar analogie Antwerpen 9 februari 2006, AM 2006, afl. 2, 204, noot).

Het internet is immers een medium met een open en gratis karakter waar iedereen met een internetverbinding, wat op heden al een enorm groot percentage van de wereldbevolking impliceert, een massa aan informatie op eender welk moment vrijelijk kan publiceren en consulteren.

Het feit dat beklagden ook vervolgd worden voor andere feiten, meer bepaald aantijgingen en beschimpingen aan het adres van de burgerlijke partijen bij middel van gewone brieven en e-mails, meermaals langsgaan en telefoneren naar Debontridder met het gebruik van dreigende taal, doet aan al het voorgaande en meer in het bijzonder aan de onbevoegdheid van dit hof geen afbreuk (zie tenlasteleggingen sub A, B.1 en C.1).

Het staat vast dat tussen die "andere feiten" en de niet-correctionaliseerbare misdaden een dermate samenhang bestaat zodat er geen sprake is van enige splitsing van deze twee soorten feiten.

Derhalve dient de beslissing tot onbevoegdheid van de eerste rechter bevestigd te worden.

Ten onrechte heeft de eerste rechter geen uitspraak nopens de kosten gedaan nu een beslissing van onbevoegdheid een eindbeslissing is nu de rechter zijn rechtsmacht uitput (zie Raf Verstraeten, Handboek Strafvordering, Maklu 2007, nr. 2091) en derhalve wel degelijk uitspraak nopens de kosten diende te geschieden, zoals hierna bepaald.

**OM DEZE REDENEN,
HET HOF,**

RECHTSPREKEND NA TEGENSPRAAK;

Gelet op de in het bestreden vonnis door de eerste rechter aangehaalde wetsartikelen alsook de artikelen:

- 24 van de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;
- 210 en 211 van het Wetboek van Strafvordering;

Verklaart de hogere beroepen ontvankelijk;

Bevestigt het bestreden vonnis behoudens wat de uitspraak nopens de kosten betreft en opnieuw rechtsprekend desomtrent :

Nopens de kosten (van de procedure tot op heden) in beide aanleggen:

- wat de openbare actie betreft : laat ze ten laste van de Staat;
- wat de burgerlijke vorderingen betreft : laat deze kosten jegens de burgerlijke partijen ten hunner laste;

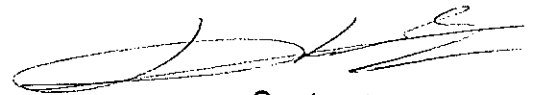
Aldus uitgesproken in openbare terechtzitting van **6 maart 2012**, waar aanwezig waren :

- mevrouw A. Papen,
- mevrouw C. Vanderkerken,
- de heer Ph. Soetaert,
- de heer M. Verbelen,
- de heer Th. Gillioen,

raadsheer d.d. voorzitter,
raadsheer,
raadsheer,
advocaat-generaal,
griffier.

Gillioen

Soetaert

Vanderkerken

Papen